

PREŠOVSKÁ UNIVERZITA V PREŠOVE
GRÉCKOKATOLÍCKA TEOLOGICKÁ FAKULTA

Š T A T Ú T

**VÝSKUMNÉHO PRACOVISKA NA PODPORU ROZVOJA
ŠTUDIJNÉHO PROGRAMU :
EURÓPSKE RELIGIONISTICKÉ A INTERKULTÚRNE ŠTÚDIA**

Prešov 2023

Š T A T Ú T

VÝSKUMNÉHO PRACOVISKA NA PODPORU ROZVOJA ŠTUDIJNÉHO PROGRAMU : EURÓPSKE RELIGIONISTICKÉ A INTERKULTÚRNE ŠTÚDIA

Preambula

Výskumné pracovisko na podporu rozvoja študijného programu: Európske religionistické a interkultúrne štúdia (v ďalšom texte „výskumné pracovisko“) je zriadené pri Prešovskej univerzite v Prešove, Gréckokatolíckej teologickej fakulte v Prešove (v ďalšom texte „fakulta“) za účelom zvyšovania kľúčových kompetencií študentov a pracoviskom pre podporu vedy, rozvoja a výskumu doktorandského študijného programu Európske religionistické a interkultúrne štúdia, podpory budovania kapacít a kvality vzdelávania, vedy a výskumu.

Článok 1

Názov, sídlo a právna subjektivita pracoviska

1. Názov pracoviska je *Výskumné pracovisko na podporu rozvoja študijného programu: Európske religionistické a interkultúrne štúdia*.
2. Sídлом pracoviska je Prešovská univerzita v Prešove, Gréckokatolícka teologická fakulta, ul. Biskupa Gojdiča 2, Prešov.
3. Výskumné pracovisko nemá právnu subjektivitu. Zriaďovateľom výskumného pracoviska je Prešovská univerzita v Prešove, Gréckokatolícka teologická fakulta, ul. Biskupa Gojdiča 2, 08001 Prešov.

Článok 2

Poslanie, ciele a činnosť kliniky

1. Základným poslaním vedeckého pracoviska je zabezpečiť zvyšovanie kľúčových kompetencií študentov doktorandského študijného programu *Európske religionistické a interkultúrne štúdia* realizovaného fakultou v oblasti v oblastiach kultúry (kultúrneho dedičstva), histórie, spoločnosti, religiozity (vzťahov štátu a cirkví i náboženských spoločností na SR), minorít (etnické, národnostné a náboženské príp. iné diverzity a realizovať prevenciu v oblasti základných ľudských práv a hodnôt a politických

ideológií) a vedecko-pedagogických zamestnancov, ktoré by v predmetnej oblasti vykonávalo aj súdnoznaleckú činnosť.

2. Taktiež vytvoriť platformu pre prepojenie teórie s praxou ako aj nadviazanie a budovanie partnerstiev s tuzemskými a zahraničnými subjektmi pôsobiacimi v danej oblasti na akademickej úrovni ako aj v praxi, zvýšiť prenos poznatkov a dobrej praxe zo zahraničia na Slovensko, ich adaptáciu na slovenské pomery a overovanie ich efektivity prostredníctvom výskumu realizovaného v aplikačnej praxi.

Cieľom výskumného pracoviska je najmä zabezpečiť:

Podpora vzdelávania a prevencie:

- a) v edukačných aktivitách výsledky výskumu využiť vo formálnej a neformálnej edukácii s dôrazom predchádzať a zabráňovať prejavom intolerancie, posilniť prevenciu radikalizácie a extrémizmu (etnickej, národnostnej a náboženskej) neznášanlivosti, porozumenie minorít, odstrániť diskrimináciu, xenofóbiu a rasizmus;
- b) prispievať k vzájomnému interetnickému dialógu zodpovedného politického rozhodovania; budovanie multikultúrneho porozumenia a akceptácie. Ide o aktivity zamerané na porozumenie spoločenských diverzít a akceptácie odlišných postojov. Poskytovanie inovatívneho, kreatívneho a vzdelávacieho potenciálu PU;
- c) podpora vzdelávania v oblastiach: kultúra, história, spoločnosť, diverzita, prevencia, religiozita a minority.

Podpora vedy a výskumu:

- a) výskum a rozvoj kultúrneho dedičstva (hmotné, nehmotné): digitalizácia archívnych materiálov, spoznávanie špecifik vlastného kultúrneho bohatstva, systematická archivácia kultúrneho dedičstva a v oblasti ľudských práv so zameraním na zvyšovanie interkultúrneho povedomia na etnickej, národnostnej a náboženskej a inej diverzity s eliminovaním negatívnych stereotypov (zvýšenie SPI indexu - vnímanie zvyšovania kvality života) a sociálno-patologických, extrémistických postojov;
- b) aplikovaný vedecký výskum (hodnoverný, garantovaný) v oblasti etnickej, národnostnej, náboženskej (cirkví a náboženské spoločnosti) a inej diverzity (interetnický a multikultúrny výskum; výskum kultúry, spôsobu života, histórie, jazyka a identity príslušníkov menšín); vedecký výskum v problematike radikalizácie a

extrémizmu v spoločnosti so zameraním na viaceré minority žijúce na Slovensku (židovská, rómska, rusínska, ukrajinská, maďarská a atď.);

- c) je výskumným a vývojovým pracoviskom fakulty pre vybrané historické vedy: dejiny cirkví (náboženských spoločností) a náboženstiev v historickom vývine a v súčasnosti v Európe; migračné procesy a ich úloha v dejinách spoločnosti;
- d) veda a výskum v oblastiach: kultúra, história, spoločnosť, diverzita, radikalizmus a extrémizmus, religiozita, minority.

Činnosť výskumného pracoviska je v súlade s vytýčeným poslaním a cieľom zameriava sa predovšetkým na:

vzdelávania a prevencie:

- a) prepojenie vyučovacieho procesu s výskumnou praxou umožňujúce študentom spolu s pedagógmi aplikovať získané teoretické vedomosti v praxi, získavať nové poznatky, kriticky pracovať so zdrojmi a posilniť interdisciplinaritu svojej vedecko-výskumnej činnosti;
- b) podpora doktorandom úspešne obhájiť výskumne zameranú dizertačnú prácu na základe vlastného bádania;
- c) podpora formálnej a neformálnej edukácii s dôrazom predchádzať a zabráňovať prejavom intolerancie, posilniť prevenciu radikalizácie a extrémizmu, neznášanlivosti, porozumenie minorít, odstrániť diskrimináciu, xenofóbiu a rasizmus;

Podpora vedy a výskumu:

- a) podpora doktorandov realizovať výskumnú časť dizertačnej práce a následne úspešne obhájiť na základe vlastného bádania;
- b) podpora vedecko-pedagogickým zamestnancom zabezpečiť kvalitné možnosti pre individuálny výskum odborných a vedeckých pracovníkov, rovnako aj pre spracovanie výsledkov archívneho a terénneho výskumu;
- c) komplexnej analýzy a výskumu religionistiky v Európe a jej interakcií v kultúrnom a spoločenskom prostredí, napr. vývoj a premeny integračných európskych procesov a ďalších relevantných aktérov medzinárodného prostredia; teórie európskej integrácie; záujmových skupín a ďalších politických aktérov v rámci EÚ;
- d) tvorivej diagnostiky a výskum problémov súvisiacich s religiozitou, interkultúrnych procesov, dialógu a kultúrneho dedičstva, európskou integráciou, fenoménu extrémizmu;

manažment systému riadenia európskych záležitostí s dôrazom na interkulturalitu – tvorbu a implementáciu jednotlivých stratégií v praxi;

- e) výskum etnických a náboženských minorít a ich kultúr v Európe, európskej integrácie a kultúrneho dedičstva a ďalších interkultúrnych procesov v spoločnosti a analýza a vlastného vedeckého bádania v religionistike v súvislosti s interkultúrnym rozmerom v spoločnosti interdisciplinárneho charakteru;
- f) výskum meniacej sa religiozity, kultúrnej a náboženskej tradície, nových prejavov religiozity náboženských hnutí a ich interakcií v spoločnosti vyplývajúce z teoretickej analýzy;
- g) spracovanie výskumných zámerov a výsledkov v oblasti vývoja európskej spoločnosti a religiozity a jej prepojenia na jednotlivé kultúry v európskej spoločnosti a pri interpretácii výsledkov tohto výskumu;
- h) aplikovaný vedecký výskum v oblasti etnickej, národnostnej, náboženskej (cirkvi a náboženské spoločnosti) a inej diverzity (interetnický a multikultúrny výskum: kultúry, spôsobu života, histórie, jazyka a identity príslušníkov menšín);
- i) vedecký výskum v problematike radikalizácie a extrémizmu v spoločnosti so zameraním na viaceré minority žijúce na Slovensku (židovská, rómska, rusínska, ukrajinská, maďarská a atď.).
- j) vedecký výskum v oblasti histórie a dejín Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku;
- k) výskum a analýza minulých udalostí a aktivít v oblasti spoločenských vied; výskum zameraný najmä na skúmanie javov v oblasti: kultúry, histórie, religiozity, spoločnosti, minority, diverzity, radikalizmu a extrémizmu, a pod..

Ďalšia činnosť vyplývajúca z cieľov vedeckého pracoviska:

- a) podpora uplatnenia absolventov v praxi - podporuje odborné a vedecké pôsobenie absolventov v osobitných a prostredníctvom povolání v členských štátoch EÚ, krajinách EHP a na Slovensku oblastiach vedeckého, náboženského, historického, kultúrneho (kultúrneho dedičstva), duchovného, spoločenského života a iných spoločenských vied, osobitne ako odborníci vykonávajú výskum alebo ako odborníci zameraní na zlepšovanie alebo vývoj konceptov, teórií a operačných metód alebo uplatňovanie a aplikácia riešení a znalostí na súčasné alebo plánované ekonomické, politické alebo sociálne problémy;

- b) spoluprácu medzi odbornou verejnosťou z akademickej úrovne a praxe, prenos poznatkov z teórie do praxe a naopak;
- c) zlepšenie osvetu a podpory vedeckého výskumu (hodnoverný, garantovaný) v oblasti etnickej, národnostnej, náboženskej (cirkvi a náboženské spoločnosti) a inej diverzity (interetnický a multikultúrny výskum; výskum kultúry, spôsobu života, histórie, jazyka a identity príslušníkov menšín);
- d) vedecká a výskumná podpora aj ďalším doktorandským študijným programom realizovaným na fakulte;
- e) organizovanie odborných podujatí, seminárov, prednášok, tvorivých dielní (workshopov), konferencií usporadúvaných v súlade s poslaním a cieľmi pracoviska;
- f) vykonávanie projektovej činnosti, realizácia rôznych projektov, programov, tréningov a aktivít zameraných podľa cieľov a aktivít pracoviska;
- g) spoluprácu so štátnymi a verejnými orgánmi a organizáciami osobitne na Slovensku a v zahraničí;

Článok 3

Orgány vedeckého pracoviska

1. Orgánmi vedeckého pracoviska sú:
 - a) koordinátor vedeckého pracoviska,
 - b) členovia vedeckého pracoviska.

Článok 4

Koordinátor a členovia vedeckého pracoviska

1. Koordinátor je poverený konaním za vedeckého pracoviska, jej organizačným vedením a manažovaním. Koordinátora vedeckého pracoviska menuje a odvoláva dekan Gréckokatolíckej teologickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove.
2. Koordinátor vedeckého pracoviska koná za pracovisko tak, že k písanému alebo tlačenému menu vedeckého pracoviska pripojí svoj vlastnoručný podpis. Koordinátor je povinný konať v súlade so záujmami vedeckého pracoviska a v zmysle predpisov a legislatívnych dokumentov.
3. Členovia vedeckého pracoviska sú zamestnanci fakulty, ktorých úlohou je spolupracovať s koordinátorom pri napĺňaní poslanca a cieľov členovia vedeckého pracoviska. Členov vedeckého pracoviska menuje a odvoláva dekan fakulty.

Článok 6

Zánik vedeckého pracoviska

1. Vedecké pracovisko zaniká rozhodnutím zriaďovateľa.

Článok 7

Záverečné ustanovenia

1. Tento štatút je základným dokumentom Výskumné pracovisko na podporu rozvoja študijného programu: *Európske religionistické a interkultúrne štúdia*.
2. Štatút Výskumného pracoviska na podporu rozvoja študijného programu: *Európske religionistické a interkultúrne štúdia* bol schválený Akademickým senátom GTF PU uznesením č. 21, dňa 5. júna 2023.

prof. PhDr. ThDr. Daniel Slivka, PhD.
predseda AS GTF PU

Mons. prof. ThDr. Peter Šturák, PhD.
dekan fakulty